

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten

Yttrande över SOU 2020:32 Grundpension – Några anslutande frågor

Umeå universitet har blivit ombedd att inkomma med ett remissyttrande avseende Garanti-
pensionsutredningens slutbetänkande.

I huvudsak ställer sig universitetet positiv till utredningen och tillstyrker förslagen avseende såväl
försäkringstiden för grundpension som ett nytt grundskydd i form av grundersättning inom sjuk-
och aktivitetsersättningen.

Umeå universitet ställer sig emellertid negativ till förslaget att bosättningstid i tidigare hemland
inte ska tillgodoräknas som försäkringstid. Sammantaget kan konstateras att hemlandstidsregeln
kommit att få en vidare omfattning med större personkrets än som initialt avsetts, och att
äldreförsörjningsstödet som införts kan vara ett alternativ till grundpension. Utredningen
konstaterar emellertid att de som idag har långvarigt nedsatt arbetsförmåga och inte kan få sitt
försörjningsbehov tillgodosett genom sjuk- eller aktivitetsersättningens grundskydd, riskerar att
utsättas för en ekonomisk försämring. Eftersom detta redan i nuläget är en resurssvag, utsatt och
sårbar grupp, är en sådan förändring djupt olycklig. Umeå universitet menar att det behövs en
grundläggande och fördjupad översyn av detta, och delar därför utredningens uppfattning om att
det behöver utredas hur försörjningen för dessa grupper ska lösas. Slopandet av
hemlandstidsregeln bör dock ske tidigast efter en sådan utredning och när det finns ett fullgott
försörjningsalternativ för den aktuella gruppen. Umeå universitet avstyrker därför förslaget om att
inte tillgodoräkna bosättningstid i tidigare hemland som försäkringstid.

Ruth Mannelqvist
Professor i rättsvetenskap och dekan vid samhällsvetenskaplig fakultet